

Katedra slavistiky

sekce rusistiky

Posudek na magisterskou diplomovou práci

Autor/ka: Bc. et Bc. Adriana Fico

Titul (česky - rusky - anglicky): Komentovaný překlad povídky Marka Charitonova: Němý orchestr

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Zdeňka Vychodilová, CSc.

Oponent/ka: Mgr. Martina Pálušová, Ph.D.

Hodnocení ¹ :	1	2	3	4	5
1. Dodržení tématu	☐	☐	☐	☐	☐
2. Schopnost formulovat předmět, cíle a závěry práce	☐	☐	☐	☐	☐
3. Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy	☐	☐	☐	☐	☐
4. Interpretace a argumentace, práce se sekundární literaturou	☐	☐	☐	☐	☐
5. Struktura, logické uspořádání výkladu	☐	☐	☐	☐	☐
6. Bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	☐	☐	☐	☐	☐
7. Formální a stylistická úprava	☐	☐	☐	☐	☐
8. Jazyková správnost	☐	☐	☐	☐	☐
9. Využitelnost výsledků práce	☐	☐	☐	☐	☐
Celkem bodů: 44					
10. Připomínky:					

Diplomová práce Adriany Fico Komentovaný překlad povídky Marka Charitonova: Němý orchestr si klade za cíl představit vlastní překlad povídky a zdůvodnit zvolené postupy a vybraná překladatelská řešení.

Práce má jasně stanovenou metodologii, dle které autorka postupuje. Veškerá tvrzení jsou v práci argumentačně podepřena sekundární literaturou. Diplomantka čerpá z celé řady zdrojů české, ruské, ale i anglofonní provenience.

Struktura práce zahrnuje část teoreticko-analytickou a část praktickou. Předmětem teoreticko-analytické části je stanovení strategie překladu, literárně-estetická analýza a lingvistický rozbor překladu. Praktickou část práce tvoří samotný překlad povídky. Přestože překlad vznikl mnohem dříve, než jednotlivé analýzy, v práci je řazen až do poslední kapitoly, přestože se logicky nabízí, aby v daném případě překlad předcházel celé teoreticko-analytické části (případně byl k práci pouze přiložen), neboť jednotlivé rozborů vycházejí z již hotového překladu. Součástí práce je také text povídky v originále a kopie odborného posudku překladu Jany Martinové pro překladatelskou soutěž Jiřího Levého, ve které byl překlad oceněn čestným uznáním.

V teoreticko-analytické části diplomantka prokázala schopnost analyzovat dílo nejen z jazykového hlediska, ale i z hlediska literárně-estetického, což je pro překlad uměleckého textu, jak sama v úvodu práce uvádí, neméně důležité. Autorka prokázala také znalost celé řady odborných termínů, které v práci v (někdy až příliš) hojně míře užívá.

¹ Políčka „1 – 5“ jsou zaškrťovací. Po dvojitém kliknutí myši na konkrétní políčko se objeví okno, na jehož druhém řádku prosím zvolte možnost „zaškrtnuto“. Hodnocení „1“ – nejhorší, „5“ – nejlepší.

V samotném překladu přišla autorka s řadou velmi zajímavých překladatelských řešení, např. už překlad názvu povídky *Němý orchestr* je nejen zdařilý, ale jeví se také jako strategický pro knižní trh. Překladatelka se nebojí vymyslet novotvary (např.: *mechanický hudební stroj, jedinoslyšný*) a přichází s řadou odvážných někdy až sporných řešení (viz dále v otázkách do diskuze).

Z formálního hlediska je práce na velmi dobré úrovni, drobné formální nedostatky (např. překlepy, či tiskové chyby) považuji vzhledem k jinak pečlivému zpracování za zanedbatelné.

Diplomovou práci Adrianu Fico považuji za velmi zdařilou, stejně jako samotný překlad. Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě.

11 Náměty do diskuze:

K diskuzi navrhuji následující překladatelská řešení:

1. Nepřesný překlad: „соседка проходила устраивать беззвучный, зловещепризрачный скандал...“ - „sousedka se zjevovala jako přízrak a ztropila němou (s. 43)“ ... (scénu?); „который теоретически *предвосхитил* этот феномен“ - „který tento fenomén teoreticky *rozpracoval* (s. 44)“ (teoreticky předpověděl?); „оно превратилось в *забегаловку* со столами без скатертей“ - „udělali z toho *pajzlík* se stoly bez ubrusů (s. 51)“ (jidelnu, rychlé občerstvení?); „*чудовищные* пальцы“ - „*nadlidské* prsty“ (zázračné?); „Конечно, она ля *бемоль*“ - „Ovšem ona je *a-mol* (s. 58)“ (b-moll/ As-Dur?).
2. Užití vycpávkových slov v místech, kde v originále nejsou: „neměl *tedy* žádné potíže (s. 43), *a sice* po svých skandálních výstupech (s. 44), jestlipak *například* víte (s. 45)“ atd.
3. Příliš expresivní výrazy: „выходит иногда *забавно*“ - „někdy je to docela *taškařice*“; „мы *боролись по-настоящему*“ - „dali jsme se *vážně do křížku* (s. 59)“; „*порочно-смазливый* вид“ - „se svým *oplzle roztomilým* zevnějškem (s. 45)“.
4. Překlad pod vlivem ruštiny: „*лживý* humanismus (falešný humanismus), *интеллигентские* предсудки (intelektuální předsudky), *насильно* leze do uší (násilím leze/se vtírá do uší); „*ртутовый* столбик показывает“ - „*rtuťový sloupek* šplhá (s. 51)“ (rtuť šplhá/rtuťový sloupec ukazuje?); dodržování ruského slovosledu, elipsy přísudku, užití spojovníků a dvojteček atd: „Ovšem i zmiňované dáme musíme přiznat jisté zásluhy: neobtěžovala nás skřípotem... (s. 43)“, „vždyť výška to byla pořádná (s. 48)“ atd.
5. Novotvary a zastaralé výrazy: „музыкальный автомат“ - „hudební automat“ (jukebox?); „громоухание механического ансамбля“ - „rachot z mechanického hudebního tělesa (s. 51)“ (z mechanického hudebního tělesa?); „после того как новоявленный шеф филармонии *стал* удалять“ - „poněvadž se objevil nový šéf filharmonie, *a ten se jal* propouštět (s. 44)“ (Poté, co nový šéf filharmonie začal propouštět?)

Závěr: Práci doporučuji k obhajobě.

Datum:

Jméno a podpis: